

5 PRIORITIES FOR GLOBAL NUCLEAR SECURITY

2016 Nükleer Güvenlik Zirvesi (NGZ) cesur ve yeni eylemlerden oluşan, küresel nükleer güvenlik hedeflerine katkıda bulunacak sonuçlar elde etmeli ve aynı zamanda süreklilik içeren, ilerlemeyi ölçülebilen bir mekanizma yaratıp herkesin katılımına imkan veren fırsatlar sağlamalıdır. Bu amaçlara ulaşmak için aşağıda imzası olan uzmanlar ve uluslararası kuruluşlar dünya liderlerinin beş öncelik üzerinde yoğunlaşması gerektiği konusunda hemfikirdirler.

1 KÜRESEL NÜKLEER GÜVENLİK SİSTEMİ DAHA KAPSAMLI HALE GETİRİLMELİDİR

- Mevcut nükleer güvenlik sisteminin öğelerinin tümüyle uygulanması taahhüt edilmelidir.
- Askeri ve sivil kullanımlı nükleer maddelerin emniyetine yönelik her türlü tehdite karşı etkin güvenlik önlemleri ortaya konulmalıdır.

2 KÜRESEL BOYUTTA GÜVEN ARTIRMAK İÇİN BILGI PAYLAŞIMI YAPILMALIDIR

- Güvenlik uygulamaları, standartları ve onların uygulanması hakkında hassas olmayan veriler tespit edilip paylaşılmalıdır.
- Güvenlik araçlarının ve uygulamalarının uzmanlar tarafından gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi kabul edilmelidir.

3 ÖLÇÜLEBİLİR EN İYİ UYGULAMALAR VE STANDARTLAR UYGULAMAYA KONULMALIDIR

- Ortak uluslararası güvenlik hedefleri ve standartları geliştirilmeli ve uygulamalarla ortaya konulmalıdır.
- Dünyanın çeşitli bölgelerindeki ülkelerde elde edilen en başarılı güvenlik uygulamaları bütün ülkelerin istifadesine sunulmalıdır.

4 SÜREKLİ İLERLEME KAYDETMEK İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR MEKANİZMA OLUŞTURULMALIDIR

- Zirvenin bitiminden sonra da konuya üst-düzeyde ilginin sürmesini ve yeni nükleer güvenlik taahhütleri ile kaynak sağlanmasını garanti edecek bütünleşmiş bir mekanizma kurulmalıdır.
- UAEA'nın, diğer uluslararası kuruluşların, nükleer endüstrinin ve küresel uzmanların asli rollerinin desteklenmesine yönelik NGZ uygulamasına devam edilmelidir.

5 SIVİL AMAÇLI YÜKSEK ORANDA ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ URANYUMUN (HEU) ORTADAN KALDIRMASI VE PLÜTONYUMUN AZALTILMASI İÇİN PLANLAR ÖNERİLMELİDİR

- Sivil amaçlı HEU'nun kullanımını ortadan kaldırmak için zaman çizelgesine bağlanmış bir yol haritası ortaya konulmalıdır.
- Plütonyum stoklarını azaltmak ve arz ile talebi dengelemek için eylem planları önerilmelidir.

Translation: Audrey Williams, Beril Akman, and Mustafa Kibaroglu